

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את המגילה

לפניכם רשימת נושאי המגילה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר המגילה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהמגילה.

א. חזרת נעמי ורות לשדה מואב

ו. שושלת דוד המלך

י. רות מלקטת שבילים בשדה בועז

ל. בועז נושא את רות וצאצאיהם

ל. מיתת משפחת נעמי

ג. רות יורדת בלילה לגורן בועז

ע. פלוני אלמוני הגואל מסתלק מקרבתו לנעמי

פ. פרידת ערפה מנעמי ורות

ש. בועז נוטה לרות חסד

ש. אלימלך ומשפחתו יורדים למואב

שאלה לשולחן החם

א. "ותלכנה שתיהם עד בואנה בית לחם" יש לדקדק במילה 'שתיהם', הרי היו אלה שתי נשים שהלכו בדרך ולכאורה הלשון הנכונה היא: "שתיהן", ואף אם היו אלה גברים היה צריך להיכתב: "שניהם", ומהו לשון כלאים זה.

ב. "ויאמר הגאל לא אוכל לגאול לי פן אשהית את נחלתי"

'לתת פגם בזרעי שנאמר לא יבא עמוני ומואבי וטעה בעמוני ולא עמונית' (רש"י)

יש להבין, אם הגואל טעה וחשב שאסור להתחתן אף עם עמונית, מדוע חשש רק לייחוס זרעו ולא לכך שהוא עצמו יעבור בנישואין אלו על לאו?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן החם. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצורך מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת"

'דברי צניעות וחכמה ראה בה שתי שבילים לקטה שלשה אינה לקטה' (רש"י ב,ה)

לכאורה קשה: וכי מה חכמה היא זו, הלא כך הדין לגבי לקט ואם הייתה לוקחת יותר היה זה גזל? נחלקו בית שמאי ובית הלל בדין לקט (פאה פ"ו מ"ה) שלבית הלל שתיים - לקט, ושלוש - לבעל הבית (אינם לקט). אך לבית שמאי אף שלוש שיבולים שנפלו הרי הן לעניים. ובירושלמי מפורש טעמם, שכתוב: "לגר ליתום ולאלמנה" - הרי שלוש, אך בית הלל למדו מהפסוק: "לעני ולגר תעזוב אותם" - שניים בלבד. לפי דברי הירושלמי יוצא שנחלקו ב"ש וב"ה בעניים רגילים אבל מי שעונה על כל ההגדרות ויהיה עני וגר ואלמנה ביחד, כולם יודו שיכול ללקוט שלוש. ולכן רות שהייתה גרה ואלמנה וענייה יכלה ללקוט אפילו את השלוש שנפלו, אך העדיפה בחוכמתה ללקוט קודם את השתים ורק אחר כך לחזור בשביל השלוש כי היא ידעה בביטחון ששאר העניים מנועים מלקחת את השלוש שנפלו, והן יחכו לה לאחר כך. (בעל חידושי הרי"ם)

"וייתיצבו בתחתית ההר"

כתוב בגמרא (שבת פח:): 'אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם: 'אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם'. ולכאורה קשה מדוע היה צריך לכפות עליהם את התורה ולאיים עליהם שכבר קיבלו ברצון את התורה כאשר הקדימו נעשה לנשמע, ועוד, מדוע הקב"ה אמר 'שם תהיה קבורתכם' ולא 'כאן תהיה קבורתכם'? ויש לומר: א. כי הקבורה האמיתית לאדם שלא מוכן לקבל על עצמו את עול התורה והמצוה היא 'שם'. רודף כל חייו בריקנות אחר איזה שהוא שם המתחמק ממנו ומתעתע בו. (ארשת שפתינו ועוד) ב. אין הדברים אמורים כלפי אותו הדור בלבד, אלא לכל דור שכן קבלתה נדרש מאתנו מחדש בכל דור ובכל זמן לאמר שבלי תורה יש רק קבורה ואובדן לאומה. (שולחן שלמה) ג. טענתם של ישראל הייתה שאת התורה קבלנו אך לא התורה שבעל פה. על זה אמר להם הקב"ה הנה הלימוד של עין תחת עין שהוא כסף ולא עין ממש הוא כפי דרשת חז"ל עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין דמנצח דבהדי דעור ליה נפקא ליה נשמתיה (בבא קמא פד), וזהו הפירוש שם היינו בתורה שבכתב גופה תהיה קבורתכם אלמלי התורה שבעל פה כי אתם תדרשו עין תחת עין - עין ממש. ד. 'שם' - הכוונה בגלויות השונות לא נצליח לעמוד בהם לולי התורה. ה. בלי תורה כל העולם יחדל מלהתקיים וממילא אין זה רק 'פה' אלא כן העולם שנמצא 'שם'. (הח"ח) ו. 'שם' - הכוונה לעולם הבא שם ישאלו אותך האם קבעת עיתים לתורה. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן החם' תשפ"ב)

עתיקות התורה בכל השנה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. אלימלך ונעמי קרויים __ (י"א שזה על שם מקומם)
- ב. אלימלך ומשפחתו עזבו מ__ לשדה מואב
- ג. בועז אמר בהתחלה לרות: "יש __ קרוב ממני"
- ד. רות לא הלכה אחרי הבחורים "אם __ אם עשיר"
- ה. לאחר שבועז נשא את רות, השי"ת נתן לה -
- ו. המילה הראשונה במגילת רות
- ז. פעולת הפרדת המוץ מן התבואה נקראת כך
- ח. אחד מאבות אבותיו של דוד המלך
- ט. הנשים אמרו לנעמי שרות __ לה משבעה בנים
- י. אבי דוד המלך
- כ. בעלה של ערפה
- ל. בועז הרשה לרות __ גם בין העומרים
- מ. בתוך מה נתן בועז לרות שש שעורים?
- נ. סביו של בועז
- ס. "רחצת ו__ ושמת שמלותיך עליך"
- ע. כמה אנשים מזקני העיר אסף בועז?
- פ. כך מכונה במגילה הגואל הקרוב
- צ. כך היו מכנים, עומרים די קטנים
- ק. בועז נתן לרות לאכול ממנו
- ר. אחד מאבות אבותיו של דוד המלך
- ש. הן נתנו לעובד את שמו
- ת. קנין חליפין כך נקרא במגילה

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. כך נעמי ביקשה מבנות בית לחם שתקראנה לה
- ב. הסיבה בגללה עזב אבימלך את ארץ ישראל
- ג. "מובדלים אנו משאר עמים ב__ מצוות" (רש"י)
- ד. סב ונכדו
- ה. בועז היה משבט זה
- ו. "מעם ד' אלוקי ישראל אשר באת לחסות __"
- ז. בעלה השני של רות
- ח. "בתי הלוא אבקש לך __ אשר ייטב לך"
- ט. אלימלך ומשפחתו ירדו למואב "בימי __ השופטים"
- י. חמותה של גיבורת המגילה
- ך. בעלה של נעמי
- ל. בועז אמר לרות שהיא "אשת __"
- ם. כאן, פה
- ן. כיצד אנו נקרא, למקום בו זורים את התבואה?
- ס. אלימלך היה עשיר, גדול ו__ הדור (רש"י)
- ע. יתפרסם
- ף. ערפה הפנתה __ לחמותה
- ץ. אחד מאבות אבותיו של דוד המלך
- ק. "ו__ ערפה לחמותה ורות דבקה בה"
- ר. במגילת רות אנו לומדים על קנין זה
- ש. נעמי אמרה: "זקנתי מהיות ל__"
- ת. נעמי הייתה __ לעובד

כתרמוזו

ככל פרשה נקרא דע"ה מילה מתחילת אותיות שנקראת לה ראשונה.

"ותוצא ותתן לה" (ב,יח) = "ואפק מן תרמיאל". המילה העברית 'תרמיל' המתאר תיק נשיאה.

מן המדרש

אבויה היה מגדולי ירושלים. ביום שבא למהול את בנו, קרא לכל גדולי ירושלים והושיבם בבית אחד, ואת רבי אליעזר ורבי יהושע הושיב בבית שני. כשבבית הראשון אכלו ושתו, שרו, טפחו ורקדו, אמר רבי אליעזר לרבי יהושע: "עד שהם עסוקים בשלהם, נעסוק אנו בשלנו". ישבו ועסקו בדברי תורה: מן התורה לנביאים, ומן הנביאים לכתובים וירדה אש מן השמים והקיפה אותם. אמר להם אבויה: "רבותי, מה באתם לשרוף את ביתי עלי?!". אמרו לו: "חס ושלום, אלא יושבים היינו וחוזרים בדברי תורה, מן התורה לנביאים, ומן הנביאים לכתובים, והיו הדברים שמחים כנתינתן מסיני, והייתה האש מלחכת אותן כלחיכתן מסיני, ועיקר נתינתן לא ניתנו אלא באש: "וההר בוער באש עד לב השמים". אמר להם אבויה: "רבותי! אם כך היא כוחה של תורה, אם נתקיים לי בן זה, לתורה אני מפרישו!" אבל לפי שלא הייתה כוונתו לשם שמים, לכן לא זכה לבן צדיק אלא היה בן זה אלישע בן אבויה, הלא הוא 'אחר' הידוע שיצא לתרבות רעה. (ע"פ רות רבה, וירושלמי חגיגה פ"ב ה"א)

מילה במגילה

**בבקשה אל תעמוד,
כך אמר הסופר ועוד:
תחזרנה למקומכן הישן,
בבנין שהקים הדרשן.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה במגילה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

במה יו"ט של שבועות חמור משאר יו"ט?

* * * *

"וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל"

התורה ניתנה לעם ישראל בשנת ב' אלפים תמ"ח (2448).
סימן נאה לדבר: "וזאת התורה", את המילה 'וזאת' יש לקרוא
כך: ו' פעמים 'זאת', דהיינו 408 כפול 6, ונקבל בדיוק 2448
שזו השנה אשר שם משה את התורה לפני בני ישראל. (ר'
שאל דוויק הכהן)

* * * *

'רות' בגימטריא 606 רמז לכך שנוספו לה 606 מצוות על 7
המצוות שהיו לה בגיוותה בתורת 7 מצוות בני נח. (מדרש
תנחומא) והסיבה שקראו לה 'רות' ולא 'תור' היא ע"פ הגמרא
בברכות, שנקראה כן לפי שיצא ממנה דוד שריוהו לקב"ה
בשירות ותישבחות. (הגר"א)

שעשועי דאורייתא

"הגד הגד לי כל אשר עשית את חמורך"

מי עוד בתנ"ך אמר 'הגד הגד'?

* * * *

מצאו נא במגילה:

1. שני אנשים ששמותיהם ניתנים לקריאה ישר והפוך.
2. ארבע מילים רצופות שמסתיימות באות ה'. (2 תשובות)
3. את שמותיהן של שתיים משכונות ירושלים.
4. את שמותיהם של שניים משבטי ישראל.
5. שתי מילים רצופות המסתיימות באות ז'.
6. ארבע מילים רצופות שבכולן מופיעה האות ק'.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן המגילה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ותאמר נעמי לשתי כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אביה יעשה ד' עמכם חסד ואמת כאשר עשיתם עם המתים ועמדי"
2. "וגם את רות המאביה אשת כליון קניתי לי לאשה להקים שם המת על נחלתו ולא יכרת שם המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: באיזו מצוה הדין הוא שמצוה בשלוחו יותר מבו? - משלוח מנות (משנ"ב תרצ"ה י"ח).
לסדר את המגילה - "שלף איש נעלו". **חידון א' ת' הפוך** - אפרתיים, בית לחם, גואל, דל, הריון, ויהי, זריה, חצרון, טובה, ישי, כיליון, ללקט, מטפחת, נחשון, סכת, עשרה, פלוני אלמוני, צבתים, קלי, רם, שכנות, תמורה. **חידון א' ת' הפוך** - מרא, רעב, תרי"ג, עובד דוד, יהודה, תחת כנפיו, בועז, מנוח, שפוט, נעמי, אלימלך, חיל, הלום, גורן, פרנס, יודע, עורף, פרץ, תישק, סודר, איש, אומנת. **שעשועי דאורייתא** - הגבעונים ליהושע: "כי הגד הגד לעבדיך". 1. ישי ובנו דוד. (ואף לדוד היה בן בשם נתן!) 2. "המואביה כלתה עמה השבה", "כלתיה לכנה שבנה אשה". 3. גאולה, בית ישראל. 4. יהודה, אשר. 5. "בעז ובעז". 6. "הקצרים ויקר מקרה חלקת". **מילה בפרשה במדבר** - בכר. "ראובן בוודאי העדיף" - ראובן היה בכור השבטים וכן 'העדיף' = ביכר, "שאחינו יביא לצריף" - אחיינו של ראובן היה בכר בן בנימין, "בן בהמה לשחיטה" - הבן של הגמל נקרא בכר, "בתוך כלי המיטה" - ב-כר (בתוך הכר). **טמונות בפרשה** - 1. "הצבתים" (ב,טז) 2. "שלף איש נעלו" (ד,ז) 3. "בית לחם" (א,יט) 4. 'טול קורה מבין עיניך', מדרש מפורסם על: "בימי שפוט השופטים" (א,א) 5. "וזאת התעודה" (כ,ח) 6. "עיניך בשדה" (ב,ט) 7. "טובה לך משבעה בנים" (ד,טו) 8. "ושמת שמלתך" (ג,ג) 9. "ושם אקבר" (א,יז) 10. "שפוט השופטים" (א,א) 11. "ובעז עלה השער" (ד,א) 12. "ופרשת כנפך על אמתך" (ג,ט) **טמונות בהפטר** - 1. "אופן אחד" (א,טו) 2. "וארבע כנפים" (א,ו) 3. "לא יסבו בלכתך" (א,ט) 4. "ופני נשר" (א,י) **שאלה לשלוח השבת אמור** - שאלנו: רש"י כתב שהניחו את המקלל במשמר לבדו, ולא הניחו מקושש עמו, משום שלא פורש להם דינו האם כמקושש או דין שונה. ויש לעיין בפירושו, הלא עדיין לא פירש וכי מה בכך שאינם יודעים עונשו, ומה הבעיה להניחם במשמר יחד, אפילו אם יתכן שעונשם שונה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. לא רצו לגרום למגדף צער מיותר שאולי יחשוב שאם הוא כלוא יחד עם המקושש הרי שדינו מובטח למיתתו. (שפ"ח) 2. בדומה לכך, לא רצו לצער את המגדף להיות עם מחלל שבת בכפיפה אחת. 3. כשם שאין דנים שניים יחד, כך אין אוסרים שניים יחד.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

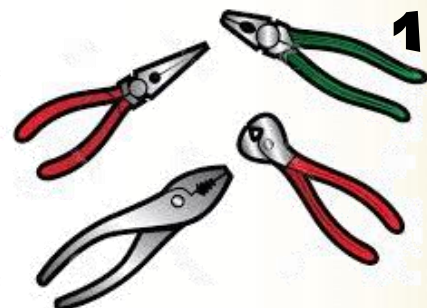
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים ממגילת רות, מפירוש רש"י ועניני שבועות.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות במגילה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

תשובה לגיליון הקודם
מנקב - "ניקבו בשמות" (א, ז)

הפטרת שבועות "ויהי בשלושים שנה" (יחזקאל א-כח. ג יב)

טמונות בהפטרה

